

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

(Export-minisztérium szervezése.) A Nap információja szerint a választójog javaslatának megszavazása után a választójogi minisztérium feleslegessé válik. Vázaszoni ismét igazságügyminiszter lesz és Grecsák távozik helyéről. A választójogi minisztérium helyett export-minisztériumot fognak létesíteni és ennek az élére Sterényi kerül.

(A képviselőház október közepén ü össze.) Október közepén ismét összeül a képviselőház. Az összehívás pontos idejét még nem állapították meg. Az első ülésen a Wekerle-kormány betérjeszti a választójogi és az indemnitásról szóló törvényjavaslatot, továbbá a rendes költségvetési előirányzatot. A kormánynak az a szándéka, hogy rendes költségvetést tárgyalasson le a Házzal, mert az ország pénzügyi gazdálkodásának igazi képét csak a rendes költségvetés mutatja. Indemnítást azért kér a kormány, mert a rendes költségvetés tárgyalása legalább egy hónapig tart és a kormány költségvetési felhatalmazása pedig október végéig szól.

A fontos problema.

Ugy kell lenni, hogy csupa boldogság az élet a messzi szép Arad városában. Ugy kell lenni, hogy ott nincs is háboru, hogy ott nem is érzik a véres fürgeteg súlyos marokszoritását a polgári nyakakon, — ugy kell lenni valahogyan, hogy ott van az a meseváros, ahova mindig vágyódunk már három esztendő óta és vágyódunk még ma is. Nagyon szép lehet ebben a városban az élet és vaj! nagyon szeretnénk mi magunk is olyan jó életet, — mikor tehát elmondjuk az esetet, mely ezeket a sóhajokat kiváltotta belőlünk, tulajdonképpen csak a sárga irigység ordítózik keserűen és haraggal ajkainkon, amiért nem lehet ez így nálunk is. Igen, az egyik aradi lapban olvassuk, hogy egy aradi városatyá indítványt nyújtott be a városi közgyűléshez, indítványt, amely tulságosan is stilusosan alkalmazkodik a mai viszonyokhoz. Az indítványt a szinügyi bizottság érdekeiben, vagy ellenére tette az agilis törvényhatósági bizottsági tag, aki sokkal agilisabb szinügyi bizottsági tagnak mutatkozik, mint amilyen atyja városának. De beszéljen maga az indítvány, ahogyan azt laptársunk közli:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a szinügyi bizottság: tagjai kötelesek 8 naponként felváltva inspekción tartani az előadások ideje alatt. A szinügyi bizottság állapítja meg a sorrendet. A kijelölt bizottsági tagok a reájuk eső 8 nap alatt minden szinielőadást kötelesek végignézni s inspekciónjuk után írásban tartoznak észrevételeiket megtenni. Az inspekción kívül természetesen más alkalommal is jelen lehetnek a szinügyi páholyban a bizottság tagjai.

És most ismét csak sóhajtozni tudunk, hosszan és a szívünkben. Haj, ha mi városatyák lehetnénk Aradon! Haj! ha nálunk csak ennyi lenne a legnagyobb gond, hogy muszáj-e színházba menni, vagy sem. Haj! haj! Vagy talán mégis sokkal okosabb ez az indítvány, mint amilyennek az első pillanatban látszik? Hátha Aradon is büntetés színházba járnunk a tisztelt városatyá éppen ezt akarja? De mégis? boldog, boldog város! . . . Akárhogy van is, nagyon boldog ez a város!

Szegedi kereskedő tapasztalatai Ausztriában.

(Saját tudósítónktól.) Nem új dolog, hogy az osztrákok sohasem viselkedtek irányunkban baráti érzéssel, hanem mindig el akartak bennünket nyomni és ahol csak alkalom kínálkozott rá, kárt okoztak nekünk. A háboru legelső hónapjaiban, a harci lelkesedés első felleobanása közepette ugy tetszett, mintha az osztrákok megbánták volna ellenünk elkövetett bűneiket és testvéri szeretetet akarnának mutatni. A legnagyobb bécsi újságokban, amelyek pedig ezelőtt a nagy Ausztria, a Magyarországgal kibővített nagy osztrák ország megvalósítása mellett agitáltak, rokonszenves cikkek jelentek meg a magyarokról és azal biztattak bennünket, hogy ezután állandó marad közöttünk a testvéri egyetértés.

Minél mélyebben haladunk azonban a háboru súlyos állapotában, minél nehezebbé válik a közélet ellátása, ugy Ausztriában, mint Magyarországon, annál vehemensebbül támad ellenünk az osztrák, mert a hadviselés minden fájdalmáért és szenvedéséért bennünket akar felelőssé tenni. Már több, mint egy esztendeje terjesztik rólunk azt a vádat, hogy mi vagyunk az okai Ausztria rossz élelmézésének. Azt állítják, hogy nálunk tejben-vajban fürdik a nép, míg ellenben Ausztriában alig esznek naponként egyszer. Hogy milyen feneketlen gyűlölködéssel viselkednek irányunkban, annak szomorú dokumentuma az a tapasztalat, amelyet S. J. ismert szegedi kereskedő szerzett legutóbbi bécsi útja alkalmával. A kereskedő, aki már régóta áll összeköttetésben bécsi nagykereskedőkkel, a következő érdekes adatokat hozta bécsi útjáról:

— Az ember a legszomorubb elkésere-déssel jön haza Bécsből, mert sohasem volt olyan nagy a gyűlölet ellenünk, mint most. Még azok a cégek is, amelyekkel évtizedek óta állók üzleti összeköttetésben, alig akartak valami árut adni. Még azok is csaknem elutasítottak azzal az indokolással, hogy Magyarország az oka Ausztria súlyos helyzetének. Azt a valóban kijelentést teszik, hogy mi Ausztria elpusztítására törekszünk, azért nem adunk élelmiszert az osztrák szomszédnak, mert a tönkretetését akarjuk előidézni. Azoknál a cégeknél, ahol most fordultam meg először, egyenesen dühös kiabálásokkal fogadtak és kijelentették, hogy magyarországi céget nem szolgáltat ki, mert a magyarok nem érdemlik meg, hogy osztrák gyártmány kerüljön Magyarországra. Egyik-másik olyan bosszantó és képtelen, szinte kacagtató kijelentést is tett, hogy Magyarországot Ausztria hízaltta naggyá, mi az osztrák szomszéd zsirján élőködöttünk eddig és most azt szeretnénk, ha elpusztulna az, aki eddig a támaszunk volt. A legnagyobb hállatlanságnak tüntetik fel azt, hogy mi szeretnénk közzgazdaságilag önálló ország lenni. Azt a bornirt kijelentést tette egyik-másik kereskedő, hogy Magyarország eddig elpusztult volna Ausztria nélkül és most már, hogy a saját lábunkon is tudunk járnunk, hát el akarunk szakadni tőle. Miért nem váltunk el

eddig Ausztriától, akkor Ausztria ma gazdagabb lenne. Én természetesen megcáfolni igyekeztem ezeket a komikus állításokat, azonban a táplálékhiány miatt rettenetesen elkésere-dett osztrákokkal nem lehet vitatkozni.

Az oroszok Finnország elvesztésétől félnek.

Stockholm, szept. 26. Az orosz lapokban néhány nap óta egyöntetű katonai szakcikkek jelennek meg arról, hogy bár a németek Riga megszállása után Pétervárt fenyegetik, mégis inkább az orosz délnyugati fronton lehet az ellenséges előnyomulás veszedelmétől tartani. Az orosz lapok élénken ecsetelik, hogy milyen előnyt jelentene a németek számára, ha Odeszsa és Kiev ellen vonulnának, mert az utóbbi csak kétszáz kilométerre van a mostani fronttól. Nagy készlet, telt hombárok várnának itt a hó-ditókra, míg Pétervár felé sivar a vidék, az esős időszak gátolja a haladást és a siker csak erkölcsi lenne.

Az oroszoknak egyszerre nagyon fontos, hogy a németek helyes úton haladjanak és valahogy el ne tévedjenek Pétervár felé. Hogy mi a célja ennek a csábításnak, azt talán Finnország közvéleményének hangulatával lehet magyarázni. A finnek szilárdan biznak abban, hogy a németek Pétervár ellen vonulnak és elvágják Oroszországot Finnországtól. Erik Hornburg, a finnek egyik legkiválóbb publicistája és a finn tartománygyűlés tagja a legnagyobb finn újságban így ír erről:

— A mi időnk elérkezett. Függetlenségükövetellünk, de tudjuk, hogy mindenkinek, ak a maga lábán akar állani, készen kell lenni háza védelmére. Eddig csak egyesek vívták a mi szabadságharcunkat, csak néhányan voltak, akik kiűzték magukat az országból és orosz rabságba hurcoltatták magukat. Kevesen voltak ők, kik néptünknek a helyes utat megmutatták a veszélyek és a halál felé. Most rajtunk áll, hogy kövessük őket, de a felelősséget vállalni kell az egész népnek. Finnországnak ki kell mondania, hogy függetlenül kívánja megalapozni jövőjét. Aztán majd meglátjuk, hogy üres szó volt-e mindez, avagpedig a szó mögött tömör elszántsággal, áldozatkészen mindhalálig ott áll az egész finn nép-

Mért mondott le Alexejev?

Stockholm, szeptember 26. Pétervárról jelentik: Az állandó haditanács legutolsó ülésén az orosz hadvezetőség kebelében újabb válság keletkezett. Alexejev, Brusilov és Dragomirov tábornokok szembe helyezkedtek a hadügyminiszterrel, mert helytelenítették azt a módot, ahogyan helyre akarta állítani az orosz hadsereg fegyelmét és harckészségét. Ezek a véleményeltérések okozták Alexejev lemondását és miután a vezérkar főnöke a haditanács rendelkezésére bocsátotta állását, Ruszkij és Dragomirov tábornokok is bejelentették lemondásukat. Döntés még nincs.

Ujabb hajóelsüllyesztések.

Berlin, szeptember 26. Tengeralattjáróink újabb eredménye a csatornában és az Atlanti-tengeren: két gőzös, négy vitorlás és egy halászgőzös. Az elsüllyesztett hajók között volt egy igen nagy, felfegyverzett, két romboló által kísért gőzös, továbbá az 5144 tonnás Aloisia nevű francia gőzös, a Theodore, Francis, Emma Detzelbores nevű angol vitorlások, végül a Nr. 1063 jelzésű francia halászhajó.

A tengerészeti vezérkar főnöke.